

ΥΨΩΤΙΚΑΙ ΤΑΣΕΙΣ ΤΙΜΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ ΤΩΝ

Υπό τοῦ κ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΠΕΡΝΑΡΗ

Διοικητοῦ τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἀγροτικῶν Ἀσφαλίσεων
καὶ Προέδρου Ἐπιτροπῆς Τιμῶν καὶ Εἰσοδήματων

Ι. Τὸ πρόβλημα

1. Ἐκ γενομένης στατιστικῆς διερευνησεως τῆς ἐξελίξεως τῶν τιμῶν κατὰ τὴν περίοδον 1962 - 1965, τὸ προκύπτον συμπέρασμα εἶναι : *Ἐὰν ἀφεθοῦν, ἄνευ χαλιναγωγῆσεως, αἱ ἰσχυραὶ ὑψωτικαὶ τάσεις τῶν τιμῶν, εἶναι βέβαιον διὰ κατὰ τὸ 1966 θὰ ὀδηγήσονται εἰς ἕξι μεγαλυτέρας ἀξήσεις, καὶ λόγω τῆς ἐπιταχύνσεως, τὴν ὁποίαν θὰ προσδώσουν οἱ ψυχολογικοὶ παράγοντες.* Συγχρόνως δὲ προβλέπεται ὅτι θ' ἀσκηθῆ, μακροχρονιώτερον, ἐκ τῶν ἐν λόγω ἐξελίξεων, κρίσιμος ἐπίδρασις τὸσον ἐπὶ τοῦ *ἰσοζυγίου πληρωμῶν*, ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ *τραπεζιτικοῦ μηχανισμοῦ* διὰ κάμψεως τοῦ ρυθμοῦ τῶν καταθέσεων, καὶ, ἐνδεχομένως, ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ *Τουρισμοῦ* συναλλαγματικῶν ἐσόδων.

Ἄξιον σημειώσεως εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ἑλληνικοὶ τιμάριθμοι, τελευταίως, *ἀπώλεσαν τὴν τυπικὴν μορφήν, ἣν προσδίδουν εἰς αὐτοὺς αἱ ἐποχικαὶ διακυμάνσεις* καὶ ἐμφανίζουσι ὑψωτικὴν τάσιν δι' ὅλας σχεδὸν τὰς ἐπὶ μέρους κατηγορίας ἀγαθῶν.

2. Ἡ ἀνάγκη τῆς συγκρατήσεως τῆς ἀξητικῆς τάσεως τῶν τιμῶν καὶ τῶν εἰσοδημάτων, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς οἰκονομικῶς ἰσχυρὰς χώρας, ὡς αἱ εὐρωπαϊκαί, ἀπετέλεσε κεντρικὸν θέμα τῆς ἀσκουμένης ἐκεῖ οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ ἀντικείμενον εἰδικῶν μελετῶν τοῦ Ο.Ε.С.Д. (1). Κατὰ μείζονα λόγον, ἡ ἀνάγκη εἶναι ἐντονωτέρα διὰ χώρας ὡς ἡ Ἑλλάς, ἡ ὁποία ἀντιμετωπίζει ἐπιτακτικὸν πρόβλημα ταχυρρῦθμου οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, διὰ τῆς ἐκτελέσεως ὑψηλῶν προγραμμάτων δημοσίων ἐπενδύσεων, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς χρηματοδοτήσεώς των καὶ τοῦ «ἐτεροχρονισμοῦ» δαπάνης—ἀποδόσεως

1) Ἴδε : The Problem of Rising Prices, ἐκθεσις ἐξ διακεκριμένων οἰκονομολόγων διεθνoῦς κύρους καὶ δύο ἐκθέσεις Ὑποεπιτροπῆς τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς τοῦ Ο.Ε.С.Д. Πέραν τούτων ἀποτελεῖ κύριον στόχον τῶν ἔθνικῶν οἰκονομικῶν προγραμμάτων ὄλων σχεδὸν τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν περιλαμβανομένης καὶ τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

και εις την πλέον ευνοϊκήν άκόμη περίπτωσιν, έμπερικλείουν την πιθανότητα δημιουργίας «υπερβαλλούσης ζήτησεως». Διά τής προσθήκης, όμως, νέων σημαντικών επιβαρύνσεων του Κρατικού προϋπολογισμού, εκ τής διευρύνσεως τής γεωργικής προστασίας (τών συγκεντρώσεων και άποθεματοποιήσεων) και τής εν γενεί εντόνου αύξήσεως τών δημοσίων δαπανών, καθ' υπερβασιν του βαθμού τής παραγωγικότητας του δημοσίου τομέως (Κράτους και Όργανισμών Δημοσίου Δικαίου) και τής συνεπεία όλων τούτων δημιουργίας *ηύξημένης ρευστότητας* και χρηματικών εισοδημάτων, μη καλυπτομένων υπό αντίστοιχου παραγωγής αγαθών και ουσιαστικών υπηρεσιών, ήτο φυσικόν να άσκηθής πίεσις επί τών τιμών και του ίσοζυγίου έξωτερικών πληρωμών, ή όποία έαν έγκαίρως δέν χαλιναγωγηθής ένδέχεται να οδηγήση εις λίαν άνεπιθυμήτους έξελίξεις.

3. Η «υπερβάλλουσα ζήτησις», ή όποία κατηυθύνθη εις ηύξημένας εκ του έξωτερικού εισαγωγάς και εις αύξήσεις τών τιμών κατά την διετία 1964 - 1965 είναι, κατ' έγκύρους ύπολογισμούς (1), *διπλασία* κατά μέσον έτήσιον όρον προς την τοιαύτην τής τετραετίας 1960 - 1963 (8,8 δισεκατομμύρια προς 17,4 δισεκατομμύρια). Συνέχισις δέ ταύτης με τον αυτόν ρυθμόν, όσον άφορξ τουλάχιστον την καταναλωτικού χαρακτήρος «υπερβάλλουσαν ζήτησιν», δέν είναι δυνατόν να παραμείνη άνευ γενικωτέρων δυσμενών οικονομικών συνεπειών, με έντονώτερον αντίκτυπον επί τών τιμών, αίτινες μοιραίως θα κληθούν να διαδραματίσουν τον έξισοροροπητικόν των ρόλον, τής καλύψεως του άνοίγματος (2).

Η διεθνής έμπειρία διδάσκει ότι ή πληθωρική διαδικασία, εν τελική άναλύσει, προσλαμβάνει την μορφήν «μικτής» τοιαύτης (3), όπου συμπλέκονται ό «*πληθωρισμός ζητήσεως*» με τον «*πληθωρισμόν κόστους*». Εις τά άρχικά, πάντως, στάδια, παρά την συνύπαρξιν τών δύο μορφών, είναι περισσότερο ευδιάκριτος ή *έμφασις* του ενός έναντι του άλλου. *Εις τας μη βιομηχανικώς προηγημένας χώρας, ευνοήτως, ή πληθωρική διαδικασία προκαλείται κυρίως από «υπερβάλλουσαν ζήτησιν»* (demand - pull). Άντιθέτως, εις τας βιομηχανικάς χώρας, με ίσχυράν συνδικαλιστικήν όργάνωσιν, δέν είναι σπάνιον να όρίζονται άμοιβαί μισθών, υπερβαίνουσαι τά όρια τής μέσης παραγωγικότητας (cost - push), με άποτέλεσμα την δημιουργίαν πληθωρικών πιέσεων. Γενικώς, ώσαύτως, άναγνωρίζεται ότι ή πρώτη μορφή τών έρπουσών πληθωριστικών πιέσεων—εις ήν υπάγεται ή έλληνική περίπτωση κατά την παροϋσαν φάσιν— δύναται ευκολώτερον να καταπολεμηθής

1) Έκθεσις Τραπεζής Ελλάδος, 1965, σελ. 17 και «Δελτίον Οικονομικών Πληροφοριών», τ. 270.

2) Αι επιδράσεις τής αύξήσεως τών τιμών εν Ελλάδι, λόγω τών γενικωτέρων των συνεπειών, δέν είναι συγκρίσιμοι προς τας τών άλλων εύρωπαϊκών χωρών, όπου και τό εισόδημα είναι κατά κεφαλήν ύψηλότερον και ή οικονομία ίσχυρά.

3) ΊΔε πρόσφατον άνασκόπησιν τών Bronfenbrenner - Holzman : A survey of Inflation Theory και τας ειδικάς μελέτας τών Bach και T. Wilson.

διά καταλλήλων δημοσιονομικῶν καὶ νομισματικῶν μέτρων, συνεπικουρουμένων καὶ δι' ἀγορανομικῶν τοιοῦτων.

4. Κατ' οὐσίαν ἡ ἀνοδος τῶν τιμῶν ἐντοπίζεται, ἐπὶ τοῦ παρόντος, εἰς τὴν *ὑπέρμετρον* αὐξησιν τοῦ δείκτου τιμῶν διατροφῆς καὶ ἐν μέρει τοῦ δείκτου τιμῶν τῶν ὑπηρεσιῶν, ἐνῶ αἱ τιμαὶ τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ἐσημείωσαν *περιορισμένην* αὐξησιν. Ἡ ὡς ἄνω αὐξησις τῶν τιμῶν εἶναι κυρίως ἀποτέλεσμα τῆς, λόγῳ αὐξήσεως τῶν χρηματικῶν εἰσοδημάτων, *ἀλλαγῆς τῆς μορφολογίας τῆς διαίτης τοῦ πληθυσμοῦ* (αὐξησις τῆς ζήτησεως γαλακτομικῶν προϊόντων καὶ τῶν κρεάτων). Συνεπῶς, σήμερον, τὸ πρόβλημα τίθεται κυρίως ὡς ἄμεσον πρόβλημα ταχείας ἀναπτύξεως τῆς κτηνοτροφίας καὶ διαμορφώσεως τῶν τιμῶν ἀσφαλείας τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων εἰς τὰ καθορισθέντα, ὡς ἐπιθυμητά, ἐπίπεδα κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1964 καὶ ἀφ' ἑτέρου ὡς πρόβλημα ἐξασφαλίσεως, ἐν τῷ μεταξύ, ἐπαρκῶν καὶ καταλλήλων εἰσαγωγῶν, εἰς λογικὰς τιμὰς, κτηνοτροφικῶν προϊόντων.

5. Ἐὰν ἀφεθῆ ἀνεξέλεγκτος ἡ ἐξέλιξις τῶν πραγμάτων καὶ ὀδηγηθῶμεν ὑπὸ πίεσιν εἰς σειρὰν ἐντόνων μισθολογικῶν ἀναπροσαρμογῶν εἰς τὸν βιομηχανικὸν τομέα καὶ τὸν τομέα τῶν Ὑπηρεσιῶν, μὲ συνέπειαν τὴν αὐξησιν τοῦ «κόστους» αὐτῶν, τότε ἐκ τῆς μοιραίας ἐμπλοκῆς δυνάμεων, μὴ δυναμένων εὐκόλως νὰ χαλιναγωγηθοῦν, *εἶναι βέβαιον διὰ τὴν ἀγροτικὴν τάξιν, ἀποτελοῦσα τὴν οἰκονομικῶς ἀσθενεστέραν κατηγορίαν πληθυσμοῦ — ἀλλὰ καὶ καταναλωτρίαν τῆς ἐγχωρίου βιομηχανικῆς παραγωγῆς — εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία θὰ ὑποστῇ τὰς μεγαλύτερας θυσίας* (ἀναστροφή «ψαλλίδος»).

* * *

Αἱ ἐν συνεχείᾳ, ἐν συνόψει, διατυπούμεναι προτάσεις ἀποβλέπουν εἰς τὴν λήψιν μέτρων, πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ θέματος τῶν τιμῶν ἀπὸ τῆς εἰδικῆς γωνίας, αὐτονοήτως, τῆς ἡμετέρας Ἐπιτροπῆς καὶ κλιμακοῦνται μὲ *βασικὸν κριτήριον τὴν δυνατότητα ἀμέσου ἢ μὴ ἀμέσου ἐφαρμογῆς των* καὶ τῆς ἀντιστοίχου, ἐν τῷ χρόνῳ, ἀποδόσεως αὐτῶν. Ὑποσημειοῦται, ὡς ἐπίσης αὐτονόητον, ὅτι ἡ πραγματικὴ ἀποδοτικότης τῶν μέτρων θὰ ἐξαρτηθῆ *ἐκ τῆς ἐπιτυχοῦς παραλλήλου ἀσκήσεως τῆς ἐπιβαλλομένης στρατηγικῆς πειθαρχήσεως τῆς ἐκ τοῦ Δημοσίου τομέως ἐκχειλιζούσης ρευστότητος* (διὰ καταλλου δημοσιονομικῆς καὶ νομισματικῆς πολιτικῆς, δι' ὧν θὰ *συγκρατηθῆ, μεταξὺ ἄλλων, τελικῶς ὁ ὄγκος τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας*).

Οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ἄλλα ἀρμόδια ὄργανα θὰ ἔχουν εἰσηγηθῆ ἢ καὶ θὰ εἰσηγηθοῦν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω καὶ ὅτι δὲν θὰ παραλείψουν νὰ τονίσουν καὶ τὴν ἀνάγκην *δημιουργίας μηχανισμοῦ ἐλέγχου* τῆς ἀποδοτικότητος τοῦ προγράμματος τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων καὶ τοῦ καθορισμοῦ αὐστηρῶν κριτηρίων ἀξιολογήσεως των, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ μέτρα ἐκεῖνα, ἅτινα θὰ ὀδηγήσουν ταχέως καὶ ἀσφαλῶς εἰς τὴν αὐξησιν τῆς παραγωγικότητος τῆς οἰκονομίας, ἢ ὁποία θὰ πρέπει ν' ἀποτελῆ τὸν μόνιμον, μακροχρόνιον, στόχον τῆς οἰκονομικῆς μας πολιτικῆς.

Εἰς τὸ παρὸν στάδιον βαθεῖα εἶναι ἡ πεποίθησις μας ὅτι τὸ πρόβλημα

των τιμών είναι *επιδεικτικὸν χειρισμοῦ* ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς, εἰ δυνατόν ὡς σύνολον, ἔαν ἐπιθυμοῦμεν τὸ ἀνώτατον τῆς ἀποδόσεως, τῶν κατωτέρω προτεινομένων — ἀπὸ τῆς ἡμετέρας τεχνικῆς σκοπιᾶς — συγκεκριμένων μέτρων, τὰ ὅποια γενόμενα ἀποδεκτά, δεόν νὰ τύχουν ἐξειδικευμένης διαμορφώσεως, δι' ὁμάδων ἐργασίας, εἰς ἃς προθύμως θέλομεν συμπράξει.

II. Προτάσεις

I. Ἀγορανομικά - ἐμπορευματικά μέτρα

Ἐπιβάλλεται ὅπως :

α) Ἐπιλεγοῦν ἐκ τῶν τιμαριθμῶν κατηγορίαι τινὲς βασικῶν εἰδῶν καὶ Ὑπερεσιῶν καὶ ὑπαχθοῦν ταῦτα εἰς τὸ σύστημα τῆς «*ἐγκαίρου προειδοποιήσεως*» κατὰ τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ (1) κρατοῦντα. Οὐδεμία αὐξησις τοῦ λοιποῦ θὰ ἐπιτρέπεται εἰς τὰς τιμὰς αὐτῶν, *ἀνευ δικαιολογήσεως τῶν αἰτιῶν, αἰτινες στηρίζουν τοιαύτην ἀξίωσιν*. Ἡ ἔρευνα, ὡς ἐν Ἀγγλίᾳ, θὰ διενεργῆται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Τιμῶν καὶ Εἰσοδημάτων, καταλλήλως ἐνισχυομένης δι' ἐξειδικευμένου προσωπικοῦ. Ἀνάλογον σύστημα ἰσχύει καὶ ἐν Γαλλίᾳ, Ὀλλανδίᾳ κτλ. *Τεχνικῶς, βάσει τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας, τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι ἐφαρμόσιμον*.

β) Εἰσαχθῆ σύστημα *αὐτοματισμοῦ* εἰς τὰς εἰσαγωγὰς τροφίμων (κατάργησις ἀδειῶν καὶ ἀπαγορεύσεων) καὶ υἰοθετηθῆ μηχανισμὸς προγραμματισμένης δασμολογικῆς προστασίας (ἢ εἰσφορῶν) εἰς ὠρισμένας ἐποχὰς (κινητὰ κλιμάκια), πρὸς ἀποφυγὴν δυσμενῶν συνεπειῶν τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγῶν ἐπὶ τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς. Τὸ καθεστῶς τοῦτο ἰσχύει εἰς πλείστας χώρας.

γ) Καθορισθῆ ὅτι, ἡ τιμὴ ἀντικαταστάσεως θὰ ἰσχύῃ ἐπὶ ἰσοπόσου ἀγορᾶς ἀγαθῶν (ἐσωτερικοῦ - ἐξωτερικοῦ), ὁμοίων ἢ ὁμοειδῶν ὑπὸ ἔποψιν ποιοτικῶν προδιαγραφῶν.

δ) Καταργηθῆ τὸ ἐφαρμοζόμενον σύστημα τῶν ἐκπτώσεων ἐπὶ τῶν τιμῶν τῶν τιμοκαταλόγων τῶν ἐπιχειρήσεων, ὅπερ καθιστᾷ *ἀδύνατον ἀγορανομικῶς τὴν παρακολούθησιν τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων*. Εἰς τὸ μέλλον ἡ ἐκπτώσις θὰ πρέπει νὰ ἐνσωματοῦται εἰς τὴν τιμὴν. Τοῦτο εἶναι ἴσως δυνατόν, ἔαν καθορισθῆ ὅτι αἱ ἐκπτώσεις θὰ περιλαμβάνωνται εἰς τὴν φορολογητέαν ὕλην (2).

ε) Συσταθῆ Σῶμα Ἀμέσου Ἀγορανομικῆς Δράσεως (καλουμένης καὶ τηλεφωνικῶς ἀκόμη ὑπὸ τῶν καταναλωτῶν) καὶ ἀπαλλαγῶν ἐκ τοῦ ἔργου τούτου τὰ κατὰ περιφέρειας Ἀστυνομικά Τμήματα. (Τοῦτο νὰ ἰσχύσῃ διὰ τὰς μεγάλας πόλεις).

1) White Papers 2577, 2639 καὶ 2803, ὡς καὶ ὑπὸ ψήφισιν σχέδιον νόμου καθορίζοντος κυρώσεις διὰ παραβάσεις τοῦ «Early Warning» System.

2) Οἱ περιορισμοὶ τῶν παραγράφων γ' καὶ δ' δύνανται νὰ περιλάβουν μόνον εἶδη ἑπηρεάζοντα τὸν τιμαριθμὸν καὶ γενικώτερον ἔχοντα εἰδικὴν οικονομικὴν σημασίαν.

στ) Λειτουργήση τόσον ή Λαχαναγορά (όλοκληρουμένη), όσον και αι Ίχθυοσκάλαι, ώς θεσμοί προστατευτικοί του παραγωγού και του καταναλωτού. Είναι λυπηρόν ότι ή Λαχαναγορά, μετά δαπάνην εκατοντάδων εκατομμυρίων, άπλώς παρέσχε βελτίωσιν των συνθηκών στεγάσεως των εκεί έστεγασμένων έπιχειρήσεων και *ούδέν πλέον*. Η κατάσταση είναι έτι χειροτέρα δια τας Ίχθυοσκάλας, αίτινες δέν έλειτούργησαν εισέτι, άγνωστον διατί.

II. Οικονομικά - οργανωτικά μέτρα

Πέραν των άνωτέρω δέον όπως :

α) Χρηματοδοτηθούν καταλλήλως έπιχειρηματία, έπιθυμούντες ν' άναπτύξουν *κτηνοτροφικάς ίδίως έπιχειρήσεις*, δια παροχής χαμηλοτόκων μακροχρονίων δανείων. Παντού ή γεωργία τείνει νά διχασθή εις έπιχειρηματικήν τοιαύτην εύθηνού κόστους (agri-business) και παραδοσιακήν (οίκογενειακήν) έκμετάλλευσιν. Σκόπιμον, έπίσης, είναι νά προσελκυσθούν ξένα μεγάλα έπιχειρήσεις και ένισχυθούν ήμέτεροι έπιχειρηματία πρòς ανάπτυξιν κτηνοτροφίας, κονσερβοποιίας, άλαντοποιίας κτλ., έπί σκοπῶ ταχείας αύξήσεως του όγκου τής παραγωγής, παρά τον μειούμενον πληθυσμόν τής ύπαίθρου.

β) Άναληφθή ύποχρέωσις ύποστηρίξεως των τιμών τής έγχωρίου παραγωγής μέχρι των έπιπέδων των έξαγγελθέντων κατ' Οκτώβριον του 1964 και έν συνεχείᾳ *μειαιραποῦν, κατά τò δυνατόν, αι έπιδοτήσεις εις έμμέσους τοιαύτας, μη βαρυνούσας τὰς τιμάς των προϊόντων* και τήν άνταγωνιστικότητα αὐτών. Η πολιτική αὐτή δέον νά μή άφίσταται των πλαισίων τής κοινής άγροτικής πολιτικής των χωρῶν τής Ε.Ο.Κ., πρòς ήν ή χώρα έπιδιώκει νά έναρμονισθή. Δημιουργηθούν *ζωαγοραί* και κατασκευασθούν έπειγόντως *αερόψυκτοι άποθήκαι* δι' έναποθήκευσιν ώρισμένων ειδῶν, παγίως δημιουργούντων έποχικά προβλήματα εις τὰς τιμάς.

γ) Άναμορφωθούν οί ύφιστάμενοι *μηχανισμοί γεωργικής προστασίας*, έπί σκοπῶ μειώσεως των δημοσιονομικών και νομισματικών συνεπειῶν. Πρòς τοῦτο ένδεικνυται ή μελέτη των Εύρωπαϊκῶν *άγορανομικῶν συστημάτων*, πρòς έκσυγχρονισμόν του ήμετέρου.

*
*
*

Έκτòς των ρηθειῶν, άμέσως προηγουμένως, κατευθυντηρίων προτάσεων, άποβλεπουσῶν εις τήν ένίσχυσιν, κυρίως, τής κρίσιμου δια τὰς τιμάς γεωργοκτηνοτροφικής προσφορῆς, βαρύνουσα είναι, κατά τήν διαμόρφωσιν των τιμών, ή σημασία των κάτωθι άνωμαλιῶν, αίτινες διαστρεβλώνουν τò κόστος παραγωγής και δημιουργοῦν άνίσους καταστάσεις (εισοδηματικάς άνισότητος - δυνατότητας φοροδιαφυγής κτλ.). Σχετικῶς :

Α') Έπισημαίνεται ή ανάγκη τής βαθμιαίας, έστω, καταργήσεως των πάσης φύσεως *κλεισιῶν επαγγελμάτων* και έπιτραπή έλευθερία εισόδου εις πάντα ένδιαφερόμενον. Προτείνεται περαιτέρω ή διερεύνησις τής συμπεριφορῆς

τῶν μονοπωλιακῶν καὶ ὀλιγοπωλιακῶν ἐπιχειρήσεων (κρατικῶν καὶ μὴ) ⁽¹⁾, αἱ ὁποῖαι, καταχρῶμεναι τῆς ἐξουσίας, ἦν ἀσκοῦν, παρέχουν διαφορικὰς μεταχειρίσεις εἰς τὸ προωπικὸν (ἢ καὶ ὑπερφορτώνουν αὐτὸ δι' ὑπεραριθμῶν), τιθεμένων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανίας εἰς ὑποδεστέρα μοῖραν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁμιλοῦμεν περὶ βιομηχανικῆς ἐπεκτάσεως.

Β') Ἐπισημαίνεται ἡ ἀνάγκη καθορισμοῦ *ἀνωτάτου ποσοστοῦ γενικῶν ἐξόδων ἐπὶ τοῦ ὕψους τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν εἰς τοὺς Ὁργανισμοὺς Δημοσίου Δικαίου* πρὸς ἀσκήσιν πιέσεως ἐκσυγχρονισμοῦ καὶ συγχωνεύσεων (εἷς τινα ἐξ αὐτῶν ὑφίσταται, παρ' ἡμῖν, ἐκ τοῦ νόμου τοιαύτη δέσμευσις ⁽²⁾).

Γ') Ἐπισημαίνεται ἡ ἀνάγκη *συμπιέσεως τῶν ἐξόδων λειτουργίας τῶν Τραπεζῶν*, ἐπὶ σκοπῶ μείωσεως τοῦ κόστους τοῦ χρήματος, μὲ ἀντίστοιχον εὐνοϊκὴν ἐπίπτωσιν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ παραγωγικοῦ κόστους, ὅπερ σήμερον εἶναι ὑψηλὸν καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου.

III. Ἡμερομίσθια-μισθοὶ

Τέλος, προτείνεται ὅπως, ὑπευθύνως, ἀνατεθῆ εἰς ὑπηρεσίαν (ὡς π.χ. τὸ Κ.Ε.Π.Ε., ἡ *μέτρησις τῆς παραγωγικότητος* — μέσης τοιαύτης καὶ κατὰ κλάδους — πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς χαράξεως ὑπὸ τοῦ Κράτους ὀρθῆς πολιτικῆς εἰς τὸν τομέα τῶν μισθῶν, ἢ ἄσκησις τῆς ὁποίας γίνεται σήμερον, ὡς γνωστόν, κατὰ βάσιν, μὲ μὴ οἰκονομικὰ κριτήρια. Ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῆς παραγωγικότητος, δεόντως διαπιστουμένης, δίκαιον εἶναι *να λάβουν τὸ μερίδιόν των οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰς ἐμφανιζούσας τοιαύτην βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις*.

* *

Ἐπαναλαμβάνομεν, ἐν συμπεράσματι, ὅτι τὸ θέμα τῶν τιμῶν εἶναι ἄκρως σύνθετον καὶ οἱ τιμᾶριθμοὶ δὲν εἶναι παρὰ ἀπλοῖ δείκται, εἰς ὃ δὲ σημεῖον περιέστησαν τὰ πράγματα ἀπαιτεῖται, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναλύσεως, γενικὴ ἀναπροσαρμογὴ τῆν ἀσκουμένης πολιτικῆς, ἐν ὅφει μάλιστα τῶν φθινοῦσῶν προθεσμιῶν ἐντάξεώς μας εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν.

1) Τὸ θέμα τῆς διερευνησεως τῶν καλουμένων Restrictive Practices ἀποτελεῖ ἴδιον ἀντικείμενον ἐρεῦνης παρὰ τοῦ Ο.Ε.С.С.Ḍ. Ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ ὑφίσταται ἀπὸ τοῦ 1956 εἰδικὴ νομοθεσία.

2) Ἐν Ἀγγλίᾳ προσφάτως ἐπροτάθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐπιβολὴ φορολογίας ἐπὶ τῶν *ὑπηρεσιῶν* (καὶ τῶν κρατικῶν) πρὸς ἐπιδότησιν τοῦ βιομηχανικοῦ κλάδου.